

ЭНЦИКЛОПЕДИЯ

Нам улууһун хаһыата — 1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Тыл — омук баар-суох сыаннаһа уонна быстыспат бэлиэтэ. Хас биирдии норуот бэйэтин ураты майгынаах культуратын, үгэстэрин, тылын харыстыыр сувереннай бырааптаах.

Саха Республикатын Тыл туһунан Сокуонуттан

УЛУУС БАҢЫЛЫГЫН ДЬАҤАЛА

ОЙУУР БАҢААРДАРЫН УТАРЫ ОХСУҤАР КОМИССИЯ ТУҢУНАН

1. Саха Республикатын правительствотын «Ойуур баһаардарын умуроууга дьоннору уонна техниканы тарды туһунан» 1994 с. бэс ыйын 2 күнүнээһи 580-р №-дээх дьаһалыгар олобуран ойуур баһаарын умуроууга оперативнай дьаһаллары ылар комиссияны тэрийэргэ:

Максимов В. М. — улуус баһылыгын солбуйааччы, председател;

Попов М. С. — экология комитетын председател, председатели солбуйааччы;

Чилиэннэр:

Харитонов Н. Н. — ГАИ отделениетын начальнига, **Иванов Е. И.** — лесхоз директора, **Саввин Д. И.** — ыксаллаах быһыыга комиссия председателин солбуйааччы,

Стручков С. Б. — тыа хаһаайыстыбаннай массыналары технадзордааны государственнай инспектора,

Окорочов Р. Е. — «Быйан» АО директора, **Корнилов А. И.** — УПО председател.

2. Улууска ыам ыйын 18 күнүттэн балабан ыйын 18 күнүгэр диэри баһаартан кутталлаах кэми биллэрэргэ.

3. Нэһиликтэр баһылыктарыгар баһаар кутталлаах кэмгэр кинилэр территорияларыгар буолбут баһаардары умуроууга тус бэйэлэригэр эппиэтинэс сүктэриллэр. Нэһиликтэр аайы баһаары умуроууга комиссиялары тэрийэллэригэр. Ыам ыйын 15 күнүгэр диэри ыксаллаах быһыыга комиссияга информацияны түһэрэллэригэр. Ыам ыйын 15 күнүгэр диэри баһаары умуроууга биридди устуука ДТ-75, МТЗ трактордары, автомассыныны уонна уон киһини бэлэмнииллэригэр.

Өлүөнэ өрүс арылырыттан ураты сирдэргэ сааскы өртөөһүн ытылларын боборго.

4. Нам с. баһылыга бас билии көрүнүттэн тутулууга суох Нам с. бары тэрилтэлэрттэн баһаары умуроууга техниканы, дьону мобилизациялыыр былаан огороругар.

5. ИДьУО (Павлов М. М.) ойуур баһаардарын туһунан иһитиниринлэри кэмгэр көрөн иһэллэрин хонтуруоллууругар.

6. УлусПО (Корнилов А. И.) баһаары умуроууга туруоруллубут дьону аһынан-үөлүнэн суһаллык сирэй харчыта суох аахсынан хааччыларыгар.

7. Бу дьаһал туолуутун хонтуруолун баһылык солбуйааччыта Максимов В. М. сүктэрэргэ.

А. ЯДРЕЕВ,
улуус дьаһалтатын баһылыга.

МУУҢУНАН ТУОРААҤЫН САБЫЛЛЫТЫН ТУҢУНАН

Мууһунан туорааһын муус устар 15 күнүттэн уопсай ыйааһына 15 тоннага тийэр транспордарга, муус устар 17 күнүттэн 3,5 тоннага тийэр транспордарга бобулар. Муус устар 20 күнүттэн мууһунан туорааһын букатыннаахтык бобулар.

Бу дьаһал туолуутун хонтуруоллааһын улуус ГАИ отделениетыгар сүктэриллэр.

А. Бочкарев,
улуус баһылыгын солбуйааччы.

ДНД-лар ТЭРИЛЛИЭХТЭРЭ

«Саха Республикатыгар бэрээдэги араначчылааһынга нэһилиэнньэ кыттытын туһунан» СР Сокуонун олоххо киллэрингэ 11 киһиттэн састааптаах сүрүннүүр бөлөх тэриллибитэ.

Бу бөлөх бэйэтин үлэтин сабадаата, ол курдук муус устар 11 күнүгэр улуус муньаһын председателин солбуйааччы Баишев Н.Н. салайытынан бөлөх чилиэннэрэ муньахтаатылар. Муньаха улууска ДНД-ны тэрийии боппуруоһа көрүлүнэ. Дружинниктары хас

нэһилиэк аайы тэрийэр, киһилэргэ болумуочуйа биэриэр, олохторугар чөлчөтүүлэри огорор туһунан боппуруостар көрүлүннүлэр. Улууска буруйу огорууну утары үлэни күүһүрдэр, бу үлэбэ нэһилиэнньэни бүтүннүүтүн хабар инниттэн биер босхоломмут үлэһит наадаһын уонна ону туруорсары эттилэр.

Бу ыйга хонтуруол күнэ ытыллыахтаах. Түмүккэ бөлөх чилиэннэригэр эбээһинистэр үлэһитинилэр. **В. РЫКУНОВА.**

Эгиснэли хочотугар XXI үйэ тутуута — Намнаабы педучилище үөрэнэр таас дьыһэтэ үлэбэ киирдэ. Муус устар 14 күнүгэр бу баарабай тутууну официалнайдык аһы буолла.

Намнаабы педучилищени аһыга лизтэни СР Президентэ Николаев М. Е., үөрэх министрэ Михайлова Е. И. «Сахавнестрой» ГУП генеральной директора Буслаев Ю. Н., училище

Муус устар 6 күнүгэр Нам телестудиятын уонна улуустаабы М.К. Аммосов аатынан фонда тэрийинлэринэн ытыллыбыт телемарафонга 8 үөрэжээччи, 23 үлэ, тыыл ветераннара, инбэлинтэр, 5 дьыэ көргөн, 12 биридди үлээн дьон М. Аммосов фондатыгар 4600000 солк. быһаччы көмөнү огордулар.

Манна Тихонова Эльвира, Казанова Агаша (Нам ситэ-тэ суох орто оскуолатын 2 кыл.), Авксентьев Агит (6 кыл.), Максимов Ваня (2 Хомуस्ताах орто оскуолатын 10 кыл.), уо. д. а. кыттыыны ылылар. «Знание» общество председателэ Бочкарев В. М. дьыэ көргөнэ 4 үлэ күнүн хамнаһын укта, балыһаба маалдын сытааччы Куличкина А. И. уонна Борисова А. В. (Нам с. олохтоохторо) 50 тыһ. солк. ытылар. Дмитрий Кирович Аммосов сиэннэрэ кыттыһан 1 мөл. солк. биэрдилэр. Үлэ коллективтарыттан он-

Муус устар 14 күнүгэр улуус киһини М.К. Аммосов болуоссатыттан 9 спортсмен Нам — Таатта маршрутунаан М.К. Аммосов төрөөбүтэ 100 сылыгар аналлаах сүүрүүгэ стартаатылар.

Хамаанда капитана — спорт ветерана, общественной тренер, ренгтенкабинет техника Семен Жирков. Киһини кытта физкультура учуутала Алексей Кириллин, реабилитациялыыр киһи үлэһитэ массажист Савва Жир-

М. К. Аммосов уонна П. А. Ойуунускай добордохууларын салбаан былырын Нам улууһун ыччатын делегацията Таатта улууһугар ыалдытты сылдыбыта. Үгэс буолбут добордохуу далаһатын быйыл таатталар салбаатылар. Муус устар 13-14 күнүгэр Таатта улууһун ыччата биһиги улууспугар ыалдыттаата. Бу улахан мероприятиэ М. Аммосов 100 сылыгар анаар.

Иһирэх көрсүһүү кэниһиттэн делегация НПУ сага тутулуубут корпуһугар сылдьан көрдө-иһиттэ.

Экскурсия кэниһиттэн М. К. Аммосов төрөөбүт дойдутугар Хатырыкка тийэн Добордохуу күннэрин интэриэһинийдик сабалаатылар. М. Аммосов музейыгар сылдьан музей директора Сивцев И. И. интэриэһинэй кэпсээнин

XXI үйэ тутуута

директора Иванов В. П. быһа кырыдылар.

Үөрүүлэх муньаха Ил Түмэн үрдүкү палататын председателэ Ларионов Е.М., «Эльвира» чааһынай тутуу фирматын салайааччыта Васильев И. А., Ил Түмэн депутата Жирков А. Н., «Целмент» АО генеральной ди-

ректора Мамедов А. З., духовность академиятын президенэ, академик Осипов А. Н., улуус дьаһалтатын баһылыга Ядрев А. Н., училище бастын выпускниктара кэлбиттэр.

СР Президентэ М. Е. Николаев уонна киһини арыйлааччылар, ыгырылаахтар,

1997 СЫЛ—М. К. АММОСОВ СЫЛА

Телемарафон түмүктэрэ

дук Хатырык балыһатын орто оскуолатын, библиотека үлэһиттэрэ 120000 солк. көмөнү огордулар.

Аһабыс эфиргэ 10 тэрилтэ кыттыыны ылла уонна барыллаан аабыһан 90 мөл. солк. угуллара көрүлүнэ. Манна урут ахтыллыбыттаран «Ленагаз» АО, Ис дьыала отделиттан ураты Улус-ПО 15 мөл., «Улус-СНАБ» 1,5 мөл., улуус, Нам селотун, 2 Хомуस्ताах дьаһалтала, культура отдела уонна социальной харалта киһини коллективтара биридди күннээх хамнастарын биэрэргэ сөбүлэстилэр.

Маны таһынан бу хамсааһыны өйөөччү өссө 11 тэрил-

тэ кэпсэтиһиигэ кытынна. Бастакы улахан көмөнү күлүн тутар сагатыгар Нерюнгри куорат дьаһалтата огорбута. Киһилэргэ улуус олохтоохторун аатыттан нөрүн-нөрүү буолуохтун!

М.К. Аммосов аатынан фонда аатыттан телемарафонга кыттыбыт биридди үлээн дьонно, үөрэнээччилэргэ, дьыэ көргөттэргэ, үлэ, тыыл ветераннарыгар уонна бары үлэ коллективтарыгар улахан махтал! Күн бүгүн бу фондага салгыи көмө бара турар, ол курдук Нам селотун 4 №-дээх детсадын коллектива уонна Дягилева В. Г. бэйэлэрин сэмэй көмөлөрүн уктулар.

318 километры — сүүрүүнэн

Хомуस्ताах — Тумул — Салылыкаан — Бэйдингэ — Матта — Балыктаах — Төгүлү — Дьабыыл — Мугу-дай — Чурапчы — Болтоно — Кыйы — Черкөөх — Борбул — Ытык-Күөл 318 км. усталаах маршрутунаан, түөрт улуус 15 нэһиликтэринэн, сэттэ нэһилиэнньэлээх пууннарга хонон, сүүрүүлэрин Ытык Күөлгэ түмүктүөхтэр. Төттөрү автобуһунан

айаннаан, муус устар 20 күнүгэр Нам селиэнньэтигэр М.К. Аммосов болуоссатыгар фиништиэхтэрэ.

Сүүрүүктэри уус-уран самодеятельность кыттылаахтара концерт кэһиллэх батыстылар. Киһилэр Нам улууһун, М.К. Аммосов тустарынан сылдыбыт сирдэригэр кэпсэхтэрэ.

Биһиги көрр.

ДОБОРДОХУУ ДАЛАҤАТА — НАМ — ТААТТА

Суола - иһэ оспотун

М. К. Аммосов уонна П. А. Ойуунускай добордохууларын салбаан былырын Нам улууһун ыччатын делегацията Таатта улууһугар ыалдытты сылдыбыта. Үгэс буолбут добордохуу далаһатын быйыл таатталар салбаатылар. Муус устар 13-14 күнүгэр Таатта улууһун ыччата биһиги улууспугар ыалдыттаата. Бу улахан мероприятиэ М. Аммосов 100 сылыгар анаар.

Иһирэх көрсүһүү кэниһиттэн делегация НПУ сага тутулуубут корпуһугар сылдьан көрдө-иһиттэ.

Экскурсия кэниһиттэн М. К. Аммосов төрөөбүт дойдутугар Хатырыкка тийэн Добордохуу күннэрин интэриэһинийдик сабалаатылар. М. Аммосов музейыгар сылдьан музей директора Сивцев И. И. интэриэһинэй кэпсээнин

иһитилэр. Аммосов бюугар гирлянда уурдулар. Хатырык уонна Таатта ыччатарын икки ардыларыгар спортивной күрэхтэһиннэр тэрилиннилэр. Волейболга хатырыктар 2:1 очконан кыйдылар, онтон мас тартыһытыгар уонна остуол тенниһигэр таатталар кыйылаабынан тахсан үөрүүлэрэ үксээтэ.

Күнэ 9 ч. Хатырык оскуолатын үөрэнээччилэрин, ыччатарын уонна Таатта улууһун ыччатын көмөтүнэн концерт көрдөрүлүнэ. Концерт иннинэ Хатырык ыччатын лидерэ Ю. Тартакынов ыалдыттарга сэмэй бэлэбин туттарда, Таатта улууһун ыччатын управлениетын начальнига нэһилиэк олохтоохторугар, ыччатарыгар эвэр-дэ тылын тиэртэ, эмнэ бэлэх огордо. Оскуола дирек-

тора Игнатьева М. С. оскуола коллективиттан уонна нэһилиэнньэттэн хомуллубут 642 киһигэни Уолба нэһилиэгин умайыт библиотекатыгар биэрэллэрин эттэ.

Концертга Хатырык нэһилиэнньэтэ көхтөөхтүк мустан артыыстары дохсон ытыс тыаһынан көрүстэ. Хатырыктыан «Күн бытархайдара» оҕо үйкүү коллектива, Аппааньтан «Хатынчаан» студия ырыаһытара Саргылана Пономарева, Яков Сивцев. Таатта улууһун талааннаах ыччата бу биэчэри кыргыттылар. Концерт кэниэ ыччатарга анаан дискотека тэрилинэ. Онон Таатта ыччата дуобуйа сыннаһа.

Иккис күнүгэр Аммосов болуоссатыгар юбилейга аналлаах сүүрүү хамаандатын чиэстээхтик атаарыи церемонията буолбута. Манна

Таатта делегацията сылдыһан, спортсменнары атаарсыбыта, салайааччылар добордохуу уота-күөһэ умуллубакка өссө да салбаан бара турарыгар, чигиригэр ыгырдылар, бу көрсүһүү түмүктэх буоларыгар, суолнис хаалларарыгар бабардылар.

Күнэ 11 ч. ытыллыбыт «Төгүрүк остуолга» ыччатар бэрт интэриэһинийдик кэпсэтилэр. Кэпсэтин сүрүннээн ыччат үлэлэх буолуутун туһунан, арыгылааһын боппуруоһун тула табыста. Остуолу социальной харалта управлениетын начальнига Сивцева А. П. салайан ытта. Икки улуус баһылыктарын солбуйааччылары улуустарын туһунан кэпсэтилэр, ыччакка анаан бэйэлэрин баба санааларын тиэртилэр. Николай Местников уонна Ульяна Атласова ыччакка аналлаах мероприятиелар, үлэлэр тустарынан сырдаттылар.

(Бүтүүтүн 2 стр. көр.)

ТУОҢУЛУУР СЫЫППАРА

● Нам селотугар 30-гар днэри саастаах 1060 эдэр ыал баар. Улуус үрдүнэн 189 эдэр соботоо ийэ баара бэлиэтэнэр, кинилэртэн үгүстэрэ Нам селотугар олодолор. Онтон кэргэтэрэ өлбүт эдэр ийэлэр ахсааннара улуус үрдүнэн 56.

● Сыл ахсын кэргэннилэр арахсыллара тохтообокко элбээн иһэр. 1965 сыллаахха 9 ыал (манна саастаах дьон эмчэ кирсэллэр) арахсыбыт эбит буоллабына, 1985 сылга 17, 1991 сылга 49, 1996 сылга 91 ыал арахсыбыт.

● Улуус үрдүнэн 1996 с. 87 30-гар днэри саастаах эдэр дьон холбоһон ыал буолбуттар. Бу 1995 сыллааһар аһыйах. Онтон уона иккис-тээн холбоспут ыалынан буолаллар. Нам селотугар 56 эдэр ыал баар буолбут, ол иһингэр: 16-18 саастаах 5 ыал, 18-20 саастаах 16 ыал, 20-25 саастаах 20 ыал, 25-30 саастаах 13 ыал. Кэники кэмгэ ыал буолар дьон саастарынан олус эдэримсидилэр. Сокуоннай саастарын ситэ иликтэринэ анал дьаһалынан холбоһоччулар ахсааннара олус түргэнник эбиллэн иһэрин бэлиэтиэххэ наада.

● Эдэр ыалларга оҕо төрөөһүнүн ахсаана 1996 с. улуус үрдүнэн 217, ол иһингэр: бастаан оҕоломмуттар—122 ыал, иккис оҕоломмуттар—63, үһүс оҕоломмуттар—25, төрдүс оҕоломмуттар—5 ыал.

Суола-иһэ оспотун

(Инини 1 стр. көр)

Нам улууһуттан Нам селотун, 1, 2Хомустаахтар, Хамабатта, Аппааны, Салбаан, Таастаах нэһиликтэрин ыччаттарын лидердэрэ, ыччаттара кытыннылар. Үлэлээх уонна дьарыктаах буолуу кинини директора Прокопьев Н.Н. ыччакка ытыллар үлэ туһунан, 2 Хомустаах баһылыга Эверстов В.В., Хамабатта баһылыгы солбуйааччы Местников Г.Д., Салбаан баһылыгы солбуйааччы Ушницкая Ф.Д. нэһиликтэрин үлэлэрин, ыччаты интэр-үөрэтэр үлэһэ угуууга туох үлэ барытын иһитиннэрдилэр. Таатта улууһуттан Ытык-Күөл, Кыйы, Туора-Күөл нэһиликтэрин ыччаттарын лидердэрэ эмчэ үлэлэрин туһунан кэспэтилэр. Нам селотуган «Ситим» түмсүү председателе Владимир Портнягин, «Сардага» кинотеатр директора Ядрихинская М.А. үлэлэрин-хамнастарын сырдаттылар.

Туора-Күөл ыччатын лидерэ Алексей Аянтов арыгы иһэр ыччаты кытта үлэлэнэлэрин, арыгылааһыны утары конференция ытыллыбытын туһунан кэспэти. Онон «Төгүрүк остуол» түмүгү кытыннаахтар Таатта улууһугар ыччакка интэр-үөрэтэр, өйдөтөр үлэ күүскэ барарын туһунан өйдөбүл ылылар. «Төгүрүк остуол» кытыннаахтара бэйэ-бэйэлэриттэн элбэи билэн, үгүскэ үөрэни тарбастылар.

Эбиэт кэниэ Нам 1 №-дээх эрто оскуолатын спортсалаатыгар Таатта уонна Нам улуустарын икки ардыларыгар спортивной күрэхтэһиилэр ытыллылар. Волейболга 2:0 очконан Нам хамаандата кыайда, мас тардыһытыгар намнар 6:1 очконан эмчэ кыайдылар, остуол тенниһигэр 6:0 очконан эмчэ намнар бастаатылар. Онон олохтоохторго бэйэлэрин истиэнэлэрэ көмөлөстө. Күрэхтэһиһи ыччат отделын сүрүннүүр специалистка В.В. Ядрев тэрийэн, салайан ытта.

НПУ сага кордуһун презентациятыгар Таатта улууһун баһылыгы солбуйааччы Неустроев Р.П. кытынны ытта.

Кэһэ 7 ч. улуустаабы Нуруот айымньытын уонна сыннаалаһын кинигэр «Таатта талааннара» дин улахан концерт көрдөрдүлэр. Концерга дьон-сэргэ кэлэ сатаабыт.

Таатта улууһун эдэр талааннара: «Дружба» үгкүү ансамбл, «Авангард» мода театра (сал. Эдуард Кривошапкин), ырыаһыттар Федот Лукин, Василий Николаев, Евгений Колесова, Христина Охлопкова уо. д. а. көрөөччүлэр биһирэбиллэрин ыдылар.

Концерт кэниэ оҕолорго дискотека, Дорбодуу кэһэтин сабы буолла. Эһил дорбодуу далаһатын салаан Аммосов юбилейгар аналлаах ыччат конкурсу кыайылааһа, улуус бастыҥ ыччаттаах нэһиликтэр ыалдыттыгы тийиһэ.

Бу үөрүүлэх күннэри тэрийэн ыһыт ыччат отдела Хатырык нэһилигин баһылыгар Е.Н. Собакинга, баһылык солбуйааччыгар И.В. Осипова, оскуола директоругар М.С. Игнатьева, ыччат лидеругар Ю. Тартакиновка уонна «Мичээр» народнай ансамблга, Я.П. Орловага барба махталын тирдэр, инникитин да өрүү күүс-көмө буолуохтара дин эрэнэр.

В. НИКОЛАЕВА.

Юстиция министерствотыгар 549 №-дээх сибидиэтэлистибэ ылан регистрацияны барбыта. Түмсүүнү эдэр эрчимнээх киһи, сир комитетын сүрүннүүр специалистка Портнягин В.И. сүрүн-көтөн тэрийбитэ.

Кэни бэйэтэ эдэр ыал аҕата буолан кыһалбаны, түбүгү этиһи-хаанынан билэн эдэр ыаллар олохторун чөлчөтөр сымалтан итинник хардыһы оҕордо. Түмсүү бэйэтин иһингэр элбэх өрүттээх үлэни ытар былааны туруоруммута да, үп-харчы өттүнэн кыһарыйтаран былааннара үксэ олоххо кыһан киирбэтэ.

Ол да буоллар санааларын түһэрбэккэ иннилэрин диэки баран иһэллэр, аһыйа суох үлэни бу кылгас кэм иһингэр оҕордулар. Түмсүүгэ Намга олоһор 56 эдэр ыал киирэр. Бу үгүстэрэ дьинэ туттар, хаһаайстыба тэриһэр санаалаах эдэр дьон. 1996 с. «Дьулуур» фонда иһинэн чэпчэтиллээх кредит 8 ыалга бериллибитэ. 1997 сылга село дьаһалтатын көмөлүнэн 20 ыалга «Нэлэгэр» учаастакка сир бериллиэхтээх. Оччоҕо манна эдэр ыаллар кварталлара тэриллэхтээх. Түмсүү уонна село дьаһалтата көмөлөн ыалларга ортотунан 15 мөдүһүннээх товарнай кредит биэрбиттэрэ. Улуус, республика таһымыгар сөптөөх доккумуннар оҕоһуллан киирэн тураллар, ол эрээри финансовый балаһыаньалара мөлөх буолан, этиллибитин курдук, түмсүү үлэтигэр ыарахаттар үөскүүллэр. Жилищнай кооперация тэрийэр санаалаахтар.

«Нэлэгэргэ» 20 ыаллаах эдэр ыаллар кварталлара тэрилиннэбинэ туспа маҕаһынын, детсад уо. д. а. тэриһэлэри тутар баҕа санаа баар этэ да... Түмсүү чилиһинэрэ бары көмөлөн делэна ылан дьинэлэрин маһын кэрдихтээхтэр. Оноуа биһир трактор, биһир лесовоз ылар былаан баар этэ да, харчы суоҕа атаһыт. «Эдэр ыаллар кулуптары, мастерской да арыһаахха сөп этэ» дин Владимир Ильич.

Кинилэр баҕа санаалара туолар күннээх буоллабына. төһөлөөх ыал туспа дьинэлэ-нин-уоттанан олоһо этэй. Бу атыттарга холобур буолар үтүө үгэс, саҕалааһын кэһтибэккэ иннин дьэки баран иһэригэр бабарыт уонна эрэнэбит.

В. РЫКУНОВА.

Хаартыскаларга: 1. Федоровтар дьинэ кэргэттэрэ кэһэни сыннаалаһыгар кэмигэр. 2. Эдэр ыаллар дьинэлэрин тас көстүүтэ.

В. СЫРОМЯТНИКОВ устуута.

Эдэр ыал билигин кэмгэ ордук сыты кыһалбата—олорор дьинэ булуһу. Төрөшүттэрдээх эдэр ыал дьонун дьинэлэригэр симиллэн олодолор эбэтэр дьинэ куортанмыллар. Онтон кыахтаах, сүрэхтээх өтүлэрэ бэйэлэрэ дьинэ туттан, хаһаайстыба тэринэн быр-бааччы олодолор.

Биһир онук ыалы билиһиннэрдэххэ хайдах буолуой? Бастаан утаа көрдөххө атыттартан туох да уратыта суох, ыал-ыал курдук олоһор дьон. Сии бэйэлэрэ дьинэлэрин иһингэр кыра-улахан кыһаллаахтар, үөрүү-лээхтэр, хомойор да күһүннээхтэр. Ол эрээри кинилэр кими да албыннаабакка, эт илиһилэринэн үлэлээн-хамсаан булуммут хамнастарыгар эрэ олодолор. Онон атын эдэр ыаллар холобур ылыннар, үтүгүнүнүгэр дьин кинилэр тустарынан кэспибин.

Федоровтар Граф Биэрэгин нэһиликтэргэ 1989 сыллаахтан ыал буолан олодолор. Ыал аҕата Анатолий Анатольевич Граф Биэрэгиттэн төрүттээх, Намга ЦЭС электрэгипин үлэлиир. Кэргэнэ Ниорбина Петровна 1 Хомустаахтан төрүттээх, оскуолаҕа начальнай кылаас учууталынан үлэли сылдыар. Икки, 4-тээх уонна 6-даах, кыс оҕолорун көрөн-харайан, бүөбүйдээн итэллэр.

Федоровтар 1991 с. холбоһон баран икки сый кэригэ буолаат сага дьинэ туттан киирбиттэрэ. Дьинэлэрин аҕа баһылык дьонун көмөлөһүһүннэрэн бэйэтэ тутан-хабан туһунат. Аҕатын туйарын хатаран маһынан уһанарын сөбүлээн дьарыктанар, сайыны быһа дьинэ таһынаабы тууулары бэйэтэ оҕорбут. Дьинэлэрэ этээһэ суох да буоллар уурбут-туһут курдук, тупсабай көрүнгээх. киһи эрэ ымсыра көрөр дьинэ. Иһэ 7х10, онно эбин 4х5 иһинээх котельнайдаах. Дьинэ иһэ ырааһа, кэһгэ, сөп собус мебеллээх, оҕолор оонһуур, дьарыктанар туспа хостоохтор. Эдэр хаһаайка сымнабас илиһитэ, кыһамньыта, ыал аҕата билиһитэ-көрүүтэ барыта түмүллүбүт.

Федоровтар 1991 с. үксэ дьоннорун көмөлөрүнэн уонна бэйэлэрин харчыларынан «Нива» массыына ылыммыттар. Онон баралларыгар-кэлэллэригэр иһинбэккэ сылдаллар.

Бэйэлэрин бэйэлэрэ интэр, үптэрин кэмчиһир иһиттэн кэтэх хаһаайстыба тэриһиттэр. Икки ынах сүөһү, ньирэй, борооскулар, сибиһиһэ, куурусса улахан хотонго тураллар уонна Аппааныга бээлээхтэр. Сүөһүлэрин отун сайыны быһа бээ-

ЭДЭРТЭН — ЭРЧИМИН

Иллээх ыал — инникилээх

Илэрэ оттуулар. Үксүгө Анатолий бэйэтэ сылдыар.

Бу ыал хайдах-туох үбүһүн аһаан-сиз олодолор эбит диир буоллааха, аҕалара атырдыах ыһынаагы хамнаһын кыра-кыралана ылбыт, онтон Ниорбина сэттинньи ыйдааһытын 70 бырыһыанын ылбыт. Күһүн уоп-дускаларын харчытынан кыһыны быһа сиир бородуукталарын барытын ылан кэбиһэр үгэстээх эбиттэр. Онон килиһ, аһыйах бородуукта, таһас эрэ ыллалларга хамнастарын кэмчилээн тутталларын эрэ күһүнүн тийэр. Эттэрэ бэйэлэрин кэһэ. Интэриһинэйэ дьин, хамнастан уонна оҕо пособиһыттан ураты атын дохуоттара суох.

Күһүнүн сир аһын хомуйуу, сайыны быһа үһүнэ-

бит оҕуруот астарын туус-таһын, кэһсирбэлээһин—хаһаайка бэркэ билэр уонна сөбүлүүр дьаһалата. Хортуопуйу эмчэ бэйэлэрин сирдэриттэн булуналлар. Ити курдук, Ниорбина уонна Анатолий бу ыарахан кэмгэ дьонноруттан улаханник көмөлөһүһүннэрбэккэ, бэйэлэрин бэйэлэрэ интэн олодолор. Эдэр ыал барыта кинилэр курдук сүрэхтээх, дьаһаллаах уонна иллээх эбитэ буоллар...

Ол эрээри эдэр ыал барыта Федоровтар курдук туспа дьинэлээх буолбатах. Элбэх ыал дьинэ суох буолан эрэйи көрө сылдаллар. Кинилэргэ Нам селотун дьаһалтата, нэһиликтэр дьаһалталара төһө кыахтара тийэринэн көмөлөһө са-

Олорор дьинэн хааччыһы Нам селотун дьаһалтатын үлэтин биһир сүрүн хаһысхатынан буолар. Село үрдүнэн 253 эдэр ыал учаастакка наадыһын сайылыаньына биэрбиттэр. Аһаардас 1996 сылга 46 ыал саһабылыаньыта село дьаһалтатыгар киирэн сытар. Онтон квартираны туруоссар, уочараттаахтар ахсааннара—23. 1996 сылга селогар икки эдэр специалистка квартал бэриллибитэ. Мань таһынан 30 эдэр ыал 415 мөл. сууммага товарнай кредит ылбыттар.

Нам эдэр ыаллара дьаһалта илиһин-атаһын эрэ кэһиһир буолбатахтар. 1996 сый олунньу ыһыгар «Ситим» дин Портнягин В.И. председателлээх эдэр ыаллар түмсүүлэрэ тэриллэн

МУУС УСТАР 17 КҮНЭ—БАҢААРЫНАЙ ОХРАНА КҮНЭ

Реклама ● Биллэриилэр ● Реклама

Күрэхтэни — бэлэмнэни чыпчаала

Кулун тутар 29-30 күнүгэр Майбаа илин энэр удуустар военизированнай баһаарынай этэрэттэрэ күрэхтэстилэр. Мэҥэ-Хангалас, Чурапчы, Уус-Алдан, Таатта уонна Нам командалара күөн көрүстүлэр. Аммалар тэрэһиннэрэ кыаттарбакка көлбөтөхтөр.

Республика ИДМ Государство баһаары утары охсунар сулуустатын начальнига Готовцев И. Я. түмүктээһин эбэрдэтин эттэ, кыайылаахтары бирэмийлээтэ. Манньк күрэхтэһини сыл айы тэрийэн эт-хаан сайдытын сэргэ ыксаллаах, ыгым ыгырыгыга, улускунээх көмө өрүһүүгэ профессиональ бэлэмнэни таһымн үрдэтэр соругу туруорда. Эһилиги түмсүүлээх күөн көрсүүү Эңсиэли хочотун дуолугар—Намга ытыллар буолла.

Бастакыны Уус-Алдан, иккин Мэҥэ Хангалас ылылар. Идэбэ сыһыаннаах көрүҥүгэ: боевой разверты ваниеба, үс сүһүөхтэх кирилиэни туруорууга, анал хахха таһаны кэтингэ, киһини быһһыыр быаны баайыга нампар үчүгэй бэлэмнээхтэрин көрдөрөн иккис миэстэлэнилэр. Оттон комбинированнай эстафетака үһүс буоллулар.

Кытарары кыынһаама, былабайга былдьатыма

7-С ҮӨРӨХ

БАСТАҠАН ТУРАН АРААРАҒЫН, БЫҒАҒЫН

Электричество ситимэ-тэриэ кытаран-набаран кыһыл көмүс кыымнаан кыҕынааччы ыһылланнаатабына, күгүкүйэн-күлүмнээн, үрүҥ көмүс төлөнүөн үрүлүччү күлүбүрээтэһинэ тугу ғынаахха?

8-С ҮӨРӨХ

ТУУИА-ТУМНАРА ОХСУУ ТЫҢ СУОЛТАЛААХ

Дьэбэ-уокка, массынаба-техникаба кытастыны тутта ОП-2 бороһуогунан умуроорар огнетушителин саба ыстарылар. Үрдүк күүрүүдээх электричество установка алытын кытта токка обустараттан куттаммакка эрэ умурооруохха сөп. Бензин, ағыныах умайытын, оннообор газ чабалыйарын көдүүстээхтик самнарар.

9-С ҮӨРӨХ

ПАЯЛЬНАЙ ЛААМПА СУОСТААХ

Бу ый 8 күнүгэр Түөлбөкэ «Чуораанчык» оҕо сурунаалыттан үлэһиттэр кэлэн ыалдьыттаан бардылар. Манна кэлбиттер редактордар: Рафаэль Дмитриевич Ермолаев, Вера Филипповна Ноева, Евгения Ефремовна Кузьмина, Ольга Николаевна Корякина—Умсуура сурунаал кылаабынай редактора, поэтесса.

Бу тумустаах-тутаахтаах уот уһутаакыны туһаныга Россия Федерациятыгар баһаартан харыстанык быраабылатыгар 6 пууннаах бүтүн балаһа суруллубут. Тонмут турбаны, батаарыны итин уунан, кумабынан угуттаан ирээрин биһиги тыйыс тымныбытыгар чахчы кыаллыбат. Паялыгынан уһаары иһэрдэн сваркалаһынтан итэбэһэ суох сэрэхтээх.

10-С ҮӨРӨХ

АБЫРАЛЛААХ АЛЛАР-АХСЫМ БЫЛААҢЫК

Уһун кыһыннаах, томороон тымнылаах Сахабытспиритэр айылдыбат бастык байа—газ тугунан да солбуллубат үтүө үрдүк көдүүстээх оттук. Салгынын быласпыт арагата 11958 ккал /кг суостаахтык кыһар. Кураанах тиит мас умайыта 3000 ккал/кг итинни биэрэр.

А. НОВГОРДОВ.

Улуустаабы истибэттэр обществолара, бу сыллаабы усулуостарын төлөөбүтүгэ, кулгаах аппараттарыгар анализ американской батарейкалары атыһылыр.

Суол улаханнык алдыаммытынан сибээстээн 1 Хомустаах, Үөдэй, Хангалас хайысхаларынан сырыы нэһилиэк транспордарыттан уратыларга бобуллаар.

Намский филиал РП «Техкоммуэнерго» сообщает, новое, в связи с изменением статуса, свое наименование и реквизиты: Намское предприятие (Дочернее) ГУП «Техкоммуэнерго» расчетный счет № 000508501 в НФ РИКБ «Сахакредитбанк» ИНН 1417000647.

К сведению записавшихся на курсы по подготовке водителей категории «А», «В», занятия начинаются с 23 апреля с 18 часов в здании ОСТО. Производится дополнительная запись.

МАХТАЛ

Таптыр кэргэммин, аҕабытын, эһэбитин Самсонов Петр Дмитриевичи тиһэх суолугар атаарар ыарахан күнүрбитигэр көмөлөспүт, сүбэ-ама буолбут аймактарбытыгар, чугас ыалларбытыгар, табаарыстарбытыгар, улуус дьаһалтатыгар, ветераннар сэбиэттэригэр, «Үрүҥ Эбэ» дьобус предприятияба, «Промкомбинат» үлэһиттэригэр улахан махталбытын тиэрдэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, кийинтэрэ, күтүөтэ, сиэннэрэ.

Оскуола үлэһиттэрэ Ти-хонова Л. Н., Катакинова С. А., Софронова П. И. таптыр балтылара МАША

хомолтолоохтук өлбүтүнэн Модут оскуолатын коллектива кутурбанын биллэрэр.

Модут олохтоохтору Дьяконова Л. Н., Дьяконов И. И. таптыр кыыс-тара МАША

хомолтолоохтук өлбүтүнэн Модут оскуолатын коллектива кутурбанын биллэрэр.

Модут нэһилиэгин үлэһиттэрэ, совхоз дирекцията, профкома Людмила Никитична уонна Иван Иванович Дьяконовтарга тапталлаах оҕолоро МАША

хомолтолоохтук өлбүтүгэр диириг кутурбаннарын тиэрдэллэр.

1 Хомустаах олохтоох дьаһалтата, нэһилиэк дьахталларын сэбиэтэ салааттар ийэлэрин кулуубун салайааччытыгар Жиркова Варвара Дмитриевнага уонна кини оҕолоругар, сиэннэригэр тапталлаах кэргэнэ, аҕалара, эһэлэрэ, үлэ ветерана ЖИРКОВ

Семен Семенович уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн диириг кутурбаннарын тиэрдэллэр.

Улуустаабы киин бадыһа администрацията, профсоюзнай тэрилтэтэ. 1 Хомустаах участковой бадыһатын коллектива Жиркова Варвара Дмитриевнага 1 Хомустаах у/б поварыгар тапталлаах кэргэнэ ЖИРКОВ

Семен Семенович уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн диириг кутурбаннарын тиэрдэллэр.

Выражаем глубокое соболезнование однокласснику Самсонову Саше по поводу кончины горячо любимого дедушки САМСОНОВА Петра Дмитриевича Ученики и классный руководитель 8 «г» кл.

Күндү ийэбит, эбэбит, хос эбэбит колхознай тутуу ветерана КРИВОШАПКИНА Татьяна Ивановна б. дь. муус устар 15 күнүгэр 86 сааһыгар ыарахан ыарыттан өлбүтүннэригэр, аймактарбытыгар, билэр дьонугар диириг кутурбанын иһитиннэрэбит.

Көбөкөн дьаһалтата, кырдыбаастарын сэбиэтэ колхознай тутуу ветерана, сэрии оҕдообото КРИВОШАПКИНА Татьяна Ивановна өлбүтүгэр дьэ кэргэнигэр, аймактарыгар диириг кутурбаннарын тиэрдэллэр.

Сэрии, үлэ ветераннарын улуустаабы сэбиэтэ Көбөкөн нэһилиэгин олохтообо үлэ, тыыл ветерана КРИВОШАПКИНА Татьяна Ивановна өлбүтүгэр дьэ кэргэнигэр, аймактарыгар диириг кутурбанын тиэрдэр.

Көбөкөн дьаһалтата, кырдыбаастарын сэбиэтэ нэһилиэк ытык кырдыбаһа, сэрии оҕдообото БОЧУРОВА

Пелагея Васильевна өлбүтүгэр дьэ кэргэнигэр, аймактарыгар диириг кутурбаннарын тиэрдэллэр.

Кийинпитигэр, бадыбар Романова Н. И., уолбутугар, ырааппытыгар Романов А. К. таптыр ийэлэрэ БОЧУРОВА Пелагея Васильевна ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн диириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Хатырыктан Лугиновтар, Потаповтар, Намтан Федоровтар, Романовтар, Архиповтар, Васильева Е. С., Марковтар, Габышевтар.

Редактор В. Г. КАСЬЯНОВ. ОТДЕЛЛАР информация, сурук; түрүт культура — 21496, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21640, Бухгалтерия — 21141. «Нам» телерадиостудия — 21632. Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэбитин, дьэбэит аадырыһын чуолкай ыйыҥ. Автор этэрэ мөддөн ханыат санаатынныи биир буолоухтаах диир буолбат.

«Эңсиэли»—Нам улууһун ханыата; 678040, Саха Республиката, Нам с., Октябрьскай уул. 1. Учредителлэр: Нам улууһун дьаһалтата, «Сахаполиграфиздат» национальной компания. С. Р. бэчээт уонна маассабай информация көҥүлүн көмүскүүр региональный инспекциятынаа регистрацияламмыт № Я 0085. Нам улууһун типографията: 678040, Нам с., Ленскэй уул., 85. Формата А3. Көэмэйэ 1,0 бөч. лис. Нэдиэлэбэ үстэ тахсар. Индексэ 54889. Тираһа 2123. Бэчээккэ 16.04.97 с. Сахаанын №-рэ 43.